

KMETOVOALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo
Kmetijske družbe za Slovenijo.

«Kmetovalec» izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stane 20 K na leto.
Posamezna številka stane krono.
Udje Kmetijske družbe za Slovenijo dobivajo list brezplačno.

inzerati (oznanila) se zaračunajo po nastopnih cenah. Inzerat na pol strani 600 K, na $\frac{1}{4}$ strani 300 K, na $\frac{1}{8}$ strani 150 K, na $\frac{1}{16}$ strani 100 K, na $\frac{1}{32}$ strani 50 K. Vsaka beseda v „Malih naznanilih“ stane 80 vin najmanj pa skupaj 12 K.

Urejuje inž. Rado Lah; založba Kmetijske družbe za Slovenijo; tisk J. Blasnika naslednikov.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani, Turjaški trg šte. 3. — Ponatisi iz «Kmetovalca» so dovoljeni le tedaj, če se navede vir.

Št. 5. Ljubljana, 15. marca 1921. Letnik XXXVIII.

Obseg: Naznanila kmetovalcem. — Salojdin ali natrijev tiosulfat. — Dvignite pridelovanje krme. — Kmetijske stavbe. — Vprašanja in odgovori. — Kmetijske novice. — Uradne vesti. — Družbene vesti. — Inzerati.

Vinogradniki!

Dokupite še modro galico, če je še nimate dovolj za trikratno škropljenje!

Kmetijska družba ima v zalogi še nekaj galice. Res je, da ste jo letos morda morali pri družbi plačati nekaj dražje, kakor bi jo drugod, misliti pa morate, da ste prejeli zajamčeno $\frac{98}{99}\%$ čisto modro galico, ki je tudi primerno več vredna in da ste doslej že skozi toliko let vedno pri Kmetijski družbi dobivali to blago za tretjino ali pa celo za polovico ceneje nego drugod.

Glede letošnje modre galice pa mora Kmetijska družba izpregovoriti odkrito besedo z onimi vinogradniki, ki godrnjajo zaradi previsoke cene.

Dokler jim je družba priskrbljevala galico, žveplo itd. po znižanih cenah, se jim je zdelo vse lepo in v redu. Letos pa, ko zaradi razmer družba enkrat res ne more postopati po starem običaju, pa vdrihajo po družbi, namesto da bi se še tesneje oklenili te svoje korporacije. Dasi vedo, da si je družba priskrbela dovolj galice, pa si jo naročajo drugod, ker se jim ponuja nekoliko ceneje. **Gledajo le na ceno in ne vprašajo po njeni kakovosti.** Pri tem pa popolnoma pozabijo na ugodnosti, ki so jih dosedaj uživali pri Kmetijski družbi.

Kmetijska družba prizna, da si je letos morda nabavila preveč galice, ker ni mogla slutiti, da jo bo ponujalo toliko drugih raznih podjetij, ki so jo vtiljevali vinogradnikom po raznih cenah in seveda v zelo različni kakovosti.

Slovenski vinogradniki pa naj sedaj pokažejo, da se še vedno drže svoje kmetijske organizacije, ki edina zastopa njih koristi in se jo v teh težkih časih trdno oklenejo. Vemo pa tudi, da si niso še vsi vinogradniki nabavili vse za letošnje škropljenje potrebne modre galice, zaradi tega se pozivljajo, da potom svojih podružnic naroče pri družbi še ono množino modre galice, ki jim jo še primanjkuje za vsa tri škropljenja.

Družba pa jim bo ta ostanek modre galice $98/99$ 0/0 računila ceneje, kakor pa katerikoli izmed drugih ponudnikov.

Nova naročila podružnic bo družba sprejemala do srede aprila in jih izvrševala **po znižani ceni franko na vsako železniško postajo v Sloveniji.**

Družba upa, da si bo prav mnogo zvestih udov-vinogradnikov poslužilo ugodnosti nove prijave ter se odzvalo današnjemu pozivu, osobito, ker nič ne kaže, da bi se mogla modra galica v bližnji bodočnosti kaj poceniti. Nasprotno! Angleška galica stane v našem slabem denarju že danes nad 23 K v Trstu, nemška galica pa skoraj toliko na nemški meji. Le italijansko blago je nekoliko ceneje. Dosti pa je glasov, ki pravijo, da utegne ob poznejšem živahnejšem povpraševanju po galici hipoma zopet poskočiti na lansko ceno 30 do 32 K za kilogram.

Nasvetovati bi torej bilo, da si vsakdo priskrbi galico, dokler še ni tolikega povpraševanja, ki edino žene ceno kvišku.

Salojidin ali natrijev tiosulfat.

Salojidin ali natrijev tiosulfat je umazano bela sol, ki se v vodi hitro topi. To sredstvo je proti plesnobi priporočala že višja vinarska šola v Klosterneuburgu pred petnajstimi leti, posebno zaradi tega, ker omogočuje to sredstvo skupno zatiranje peronospor in oidija. Dosedanji poizkusi s tem sredstvom proti plesnobi so se izvršno obnesli, in sicer marsikje bolje, nego žveplanje z navadnim žveplom.

Salojidin se rabi na ta način, da se ga pri vsakem škropljenju pridene $1/2$ kg na 100 litrov galične škropilne tekočine, ki jo rabimo proti peronospori. Pri tem moramo ravnati natančno po sledečem navodilu:

Najprej pripravimo škropilno zmes proti peronospori bodi se samo iz galice in apna ali iz galice, galuna in apna, ali pa tudi iz galice, žveplenokiste glinice in apna. Pri tem moramo pa vzeti toliko apna, da v pripravljeno zmes pomočen bel fenolftaleinov papir močno pordeči. Šele potem smemo pridejati tiosulfata ali salojidina, in sicer $1/2$ kg na 100 litrov zmesi. Pridene se ga sicer tudi lahko več, t. j. $1/4$ do 1 kg, a to ni neobhodno potrebno.

Salojidin se strese v kak košek, ki se drži nad posodo s škropilno zmesjo in se nanj vliwa zmes s pomočjo kakega korca. Tako se sol hitro raztopi. Potem dobro premešamo vso zmes in še enkrat preizkusimo s fenolftaleinovým papirjem. Ako papir vsaj nekoliko pordeči, potem lahko škropimo s to zmesjo.

Kdor bi postopal narobe in primešal škropilni zmesi salojidin pred apnom, ta bi vse pokvaril. Salojidin se namreč v kisli galični raztopini razkroji in potem ne učinkuje več. Delati moramo torej natančno, kajti za salojidinom se tekočini ne sme pridejati več apna, kislota tekočina pa, kakor znano, opali trte. S tako pripravljeno tekočino je treba trte vsaj trikrat na leto dobro poškropiti.

Samoobsebi je umevno, da je treba zlasti grozdje temeljito poškropiti, sicer ne moremo pričakovati pravega uspeha. Posebno pri drugem in tretjem škropljenju je na to dobro paziti, ker je takrat grozdje že

med listi skrito. Najumestneje ravnamo, če poškropimo trte najprej kakor navadno, potem pa gremo še enkrat skoz vinograd in škropimo samo po grozdju.

Poraba natrijevega tiosulfata omogočuje skupno zatiranje peronospor in oidija, ker škropi proti obema obenem. Salojidin ima pa *pred žveplom tudi še to prednost, da učinkuje tudi v hladnem in oblačnem vremenu, česar pri žveplu ni.*

Kdor ima še žveplo na razpolaganje, temu svetujemo, naj ga porabi pri prvem žveplanju, ki se naj vrši takoj, ko se dobro pokaže trtni zarod. Pozneje pa naj vsaj trikrat poškropi trte in pri tem vselej primeša škropilni zmesi še določeno množino salojidina. Za oral vinograda se potrebuje pri trikratnem škropljenju kakih 10 kg salojidina.

Kmetijska družba si je nabavila par vagonov tega sredstva in ga oddaja vinogradnikom po 16 K za kg. Priporočamo vsem udom, da si to sredstvo takoj nabavijo, s čemer si prihranijo veliko stroškov pri pokončevanju trtnih škodljivcev in obvarujejo svoje vinograde pred plesnobo, ki je v minulih letih povzročila velikansko škodo našemu vinogradništvu. Cene viskim pridelkom so danes tako visoke, da mora vsak posestnik vinogradov storiti vse korake, da si zagotovi čimboljši pridelok na svojem posestvu.

Dviguite pridelovanje krme!

Najvažnejši činitelj za povzdigo gospodarskega stanja našega kmetijstva je pri nas živinoreja, ker je ta najglavnejši vir dobičkanosti v kmetijskem gospodarstvu. *Predpogoj dobre živinoreje pa ostane vedno umno in zadostno pridelovanje krme, zlasti pridelovanje trav;* kajti živina dobro uspeva in donša obilo gospodarskih koristi le tedaj, ako jo krmimo s pičo, ki vsebuje veliko primernih hranilnih snovi. Po drugih krajih so se kmetovalci že zdavno prepričali, kakšne velike važnosti je povzdiga pridelovanja krme za zboljšanje živinoreje.

Pri nas je žalibog še mnogo kmetovalcev, ki prepuščajo napravo novega travnika samosebi, tako, da

se celina sama zaledini. Drugi zopet sejejo spomladi seneni drobir, ki se je nabral po senicah, kjer leži seno. Ta seneni drobir obstoja poglavitno le iz dozo-relega semena plevelnih rastlin. Seme dobrih trav je večinoma prazno, ker je ob času košnje ravno v cvetju in še *nedozorelo*. V obeh slučajih se po takih napravah zaradi nadležni plevel, le majhen odstotek, in to po-večini malo vrednih trav, tvori rušo bodočega travnika.

Naj takim kmetovalcem pokažemo sestavino takega senenega drobirja, da bodo videli kaj sejejo. V preskusu senenega drobirja z dobrega naravnega travnika se je našlo v 100 kg:

1. dobrega semena	1.2 kg
2. praznega "	0.2 "
3. plevelnega semena	5. " "
4. plev (deli listov in rečjev)	87. " "
5. prahu	66 " "

Skupaj 100 kg

Po tej sestavi ni čudo, da naši nanovo zasejani travniki ne donajajo nikakega pridelka in da se živinoreja kmetovalcev, ki imajo take travnike, ne more povzdigniti.

Umni kmetovalec si bo namesto senega drobirja kupil rajši mešanico onih detelj in trav, ki mu jamči, da bo donajala v primernih razmerah in v primernem času užitka, najboljši in obenem največji pridelok. Svetuje se in toplo priporoča vsem onim kmetovalcem, ki bodo izpreminjali njive v travnike ali dosevali praznolehe naravne travnike, da naročajo potrebno seme od tvrdk, ki jamčijo za pristnost, čistost in veliko kalivost travnih semen.

Od nameravanega namena porabe priporoča dr. Teodor vitez Weinzierl v svoji vsestransko priznani knjizici „o sestavljanju in setvi travnih mešanic“ sledečo razdelitev za mešanice:

1. Travne deteljine (v nadomestilo za samo deteljo). Te so dve- do triletne in, če se rabijo trpežnejše detelje, štiri- do šestletne (mešanica z lucerno in esparzeto). Množina semena se odmeri tako, da zavzamejo detelje $\frac{4}{5}$ ali 80% in trave $\frac{1}{5}$ ali 20% posejane ploskve, oziroma čiste setve. Naravno je, da so za prvi slučaj najprikladnejše kratkodobne trave, kakor laška ljuljka in mačji rep, dočim je za lucerno pasja trava in za esparzeto fracoska pahovka na mestu.

2. Menjalni ali začasni travniki (travnodeteljne mešanice, ornice). Te dajejo štiri- do šestletne travnike na njivah. V njih zavzemajo detelje največ $\frac{1}{3}$ ali 33% in trave $\frac{2}{3}$ ali 67% posetve. Pri menjalnih travnikih se morajo upoštevati bolj trpežne trave, kakor pasja trava, travniška bilnica itd. Vendar pa se morejo rabiti s haskom tudi prej omenjene kratkodobne trave, in sicer zaradi obilnih pridelkov, ki jih dajejo v prvih dveh letih.

3. Stalni travniki in pašniki, ki se uživajo več kakor 6 let. Trave zavzemajo tu $\frac{4}{5}$ ali 80% in detelje $\frac{1}{5}$ ali 20% posejane ploskve. Za stalne travnike naj se izberejo načeloma le najtrpežnejše trave, kakor pasja trava, travniška bilnica, zlata pahovka, travniška latovka itd. Od kupčijskih deteljnih vrst se najbolj prilegajo stalnim travnikom nokota ter švedska in pa bela detelja.

4. Mešanice za drugovrstne namene, kakor za vrtno trate, pobočja itd. Pri izbiri rastlin za te, se je primerno ozirati na posebnost razmer, četudi bi imela zaradi tega trpeti pridelok in morebitni krmski užitek.

(Dalje prihodnjič.)

Kmetijske stavbe.

(Dalje in konec.)

V poštev pa še pride zlasti pri društvih, da je treba našega kmeta vzgojiti za boljše življenje. Če prehodimo naše slovenske kraje, najdemo še vedno veliko preveč lesenih in ilovnatih koč, celo brez dimnika in z luknjami, skozi katere ni mogoče glave poriniti, ki bi pa naj pomenile okna. V teh kočah stanuje naše kmetstvo prebivalstvo, dostikrat gospodar in gospodinja s hlapci in deklami, odraslimi in nedoraslimi, moškimi in ženskimi otroci, vsi v eni sobi, z zadušljivim, skrajno nezdravim ozračjem. Mnogo je še naših kmetov, katerih stanovanja se niti za hleve ne morejo priporočati, ker bi celo za živino bila premalo zdrava. To so skoraj izključno stare, lesene in ilovnate koč. Če hočemo našega kmeta rešiti takih stanovanj in ga privaditi boljšemu življenju, mu moramo predvsem priporočati, da gradi iz trdega, nezgorljivega gradiva večja in zračna stanovanja, ki obsegajo več sob, imajo ločene kuhinje in niso pod isto streho, kakor hlevi. Ni vselej revščina, ki vzdržuje tiste stare, ilovnate in lesene koč z nezdravimi luknjami kot stanovanja, ampak lenoba, nepoučenost in ker prebivalci takih stanovanj, navajeni od mladih nog na taka stanovanja, ne čutijo v sebi niti potrebe po boljšem, zlasti zdravem stanovanju.

Da bi si hiše iz lesa in ilovice lahko vsak kmet brez strokovnjaka sam stavil, to pač ni res. Zidanje s kamenjem in z opeko je bolj enostavno, kakor pa delo pri stavbi hiše iz ilovice in lesa. Zlasti pa velja to za kritje streh. Ni bolj enostavnejšega dela, kakor je kritje strehe z opeko. Temu nasproti je kritje s slamo in lesom prava umetnost. Sicer pa ni priporočati, da si kmet svojo hišo sam stavi, brez strokovnjaka. Najslabše orodje in najslabše hiše sem našel dosedaj še vedno pri tistih gospodarjih, ki vse sami izdelujejo, ki so torej obenem zidarji, kovači, tesarji, mizarji, kleparji, krovcji, in še Bog ve kaj. Tudi za kmetijstvo velja obče narodno-gospodarsko načelo, da je treba ločiti delo po posameznih panogah. Zidar in tesar, ki se pečata vedno s svojim rokodelstvom, bosta v 1 uri napravila v svoji stroki več dela, kakor ga napravi oseba, ki te stroke ni vajena, v 3 ali 4 urah, in povrh bo njuno delo izvršeno pravilno in lepo, dočim bo šušmarjevo delo ostalo vedno le šušmarstvo. Črevljar naj ostane pri svojem kopitu, kmet pa pri svojem plugu.

Končno naj še opozorim na neštne nesreče, ki zadenejo naše kmete, ko pogori vas za vasjo. To je mogoče edino tam, kjer so stavbe lesene ali pa vsaj krite s slamnato streho. Tarnanja in jadikovanja ter pobiranja miloščine ni konca ne kraja. In vendar bi morali pravzaprav, če bi načelo gospoda Ivana Belleta bilo pravo, tisti, ki imajo zidane in z opeko krite hiše, in ki vsled tega niso pogoreli, dobiti podpore od onih pogorelcev, ker so si ti pogorelci s svojimi dozdevno cenejšimi stavbami nasproti svojim sosedom z dragimi zidanimi stavbami veliko prihranili! Nikomur pa ne pride to na um, da bi pri pogorelih pobiral podporo za one kmete, katerih hiše zaradi tega niso pogorele, ker so bile zidane in krite z negorljivim materialom.

Opozorim naj še tudi na naše stavbne rede, ki lesene stavbe in kritje s slamo in z lesom naravnost prepovedujejo. Naj se torej kmetom ne nasvetujejo stavbe, ki so protizakonite, zaradi katerih imajo tudi lahko sitnosti pri naših stavbenih oblastvih.

Lesene stavbe bo mogoče odobravati edino le tam, kjer je lesa v izobilju, kjer se pa ta les, ker je

v visokih planinah in predaleč od prometne ceste, drugače ne da primerno uporabiti. A tudi tukaj bodo dopustne lesene stavbe le, če so popolnoma oddaljene od drugih stavb. Hiš iz ilovice pa po mojem mnenju sploh ne kaže priporočati, ker so take stene za zrak neprodorne, ne prepuščajo zraka, in ker se je bati, da se poderejo in napravijo veliko nesrečo, kadarkoli se stene zmotijo, bodisi, ker se streha ni pravočasno popravila, ali pa, da je sicer prišla voda do njih.

Če je pa kmet ponosen na to, da ima lepe hiše in hleve, mu tega ponosa pač nihče ne more zameriti, ravnotako, kakor mu nihče ne bo zameril, če je ponosen na to, da ima vzorne hleve, lepe konje in lepe krave.

Ravno danes je mnogo kmetov, ki imajo veliko denarja, s katerim ne vedo, kaj začeti. Naj bi ga porabili za to, da si postavijo ali nova poslopja ali pa popravijo stara, tako da bodo imeli zase in svoje ljudi zdrava, človeku primerna stanovanja, za svojo živino pa hleve, kakor jih zahteva umna živinoreja.

Dr. R. Pipus.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na vsa kmetijsko-gospodarska vprašanja, ki dohajajo na Kmetijsko družbo za Slovenijo ali na uredništvo „Kmetovalca“ se načelno odgovarja le v „Kmetovalcu“. Odgovori, ki so splošno poučni se uvrste med „Vprašanja in odgovore“, na ostala vprašanja se pa odgovorja pisмено, če je priložena znamka za odgovor. Odgovarja se edinele na vprašanja, ki so podpisana s celim imenom; brezimna vprašanja sli taka, ki so zaznamovana le z začetnimi črkami, se vržejo v kos. V „Kmetovalcu“ se pri vprašanju nikdar ne nalise vprašalčevega imena, ampak vedno le pričetne črke imena in kraja. Redno se v vsaki številki odgovori le na tista vprašanja, ki so prišla vsaj 4 dni pred izdajo lista; na pozneje došla vprašanja se odgovori v prihodni številki. *Kdor takoj želi odgovora na kako kmetijsko-gospodarsko vprašanje, mora priložiti znamko za odgovor. Na vprašanja, ki niso kmetijsko-gospodarska se ne odgovarja v „Kmetovalcu“, ampak le pisмено, če je je pisnu priloženo 1 K v znamkah kot prispevek k družbenem pokojninskem zakladu. Zadnje zlasti velja za pravne odgovore, ki seveda morejo biti le splošna vsebina, kajti uredništvo ne more poznati vseh, vsehni zelo važnih okoliščin in zato za take odgovore ne prevzame nikakega jamstva.*

Vprašanje 14. Na njivi imam vsejano ozimno rž, ki pa po nekaterih krajih sploh ni prišla iz zemlje. Vprašam, ako lahko zasejem prazne lehe na njivi z jaro ržo in če bodo v tem slučaju obe rži zorele ob istem času? (D. R. v N.)

Odgovor: Prazne lehe v ozimni rži se lahko prav povoljno izboljšajo z dosetvijo jare (spomladanske) rži. Neobraščene kraje zasejte zgodaj spomladi, najpozneje pa konci meseca marca in jih nato lahko pobranate. Pri setvi vzemite nekaj manj jare rži, kakor navadno, ker zraste gotovo še pozneje nekaj zimske rži in bi setev v tem slučaju bila pregosta. Ozimna rž bo sicer nekaj dni preje cvetela, kakor jara, kar pa se bo do žetve izenačilo, tako da konča zoritev obeh rži isti čas. P. j.

Vprašanje 1b. Od gotove strani se mi je priporočalo, da so za setev koruze, kakor tudi za druga žita najbolj a srednje velika in razvita zrnja. Katere priporočate Vi? (C. L. v G.)

Odgovor: Dobro semensko žito, pa naj si bo to ali ono, naj obstaja iz velikih, težkih in močno razvitih zrnjev, iz enakomernih polnih klasov, storžev itd. Velika polnokrogla zrnja, z visoko težo prednačijo vsem drugim velikostim zrnja. Predpogoj takega zrna pa je, da izvirajo iz polnih klasov ali storžev, kajti opazovali ste lažko že sami, da imajo skoraj prazni storž in klasje najlepše razvito zrnje. Veliko posestnikov premoti ta močna razvitost zrnja in marsikdo si izbere ravno to zrnje za seme. meneč, da dobi iz tega zrna večji in lepši pridelek. Ne malo pa se v jeseni ta posestnik začudi, ko vidi da je to klasje in storž skoraj piazno. Slabo zastavljanje zrnja v klasju, storžih itd. se kakor je dokazano, podeduje. Iz omenjenega vzroka Vam priporočamo, da uporabljate

za setev vedno zrnje *dobro zastavljenih, polnih storžev* in klasov, ki je *najlepše razvito*. Srednje razvito zrnje dobro zastavljenega klasja ali storžev ne doseže one vrednosti, kakor dobro in močno razvito zrnje istega storža ali klasa, ka ti zadnje zrnje ima močno razvite kaliče in obilo hrane, kar je za kalivost in razvoj rastlinskih korenin velikega pomena. P. j.

KMETIJSKE NOVICE.

Na državni kmetijski šoli na Grmu se priredi petmesečni vinogradniški tečaj za sinove vinogradnikov in viničarjev, in sicer meseca aprila, maja, junija, septembra in oktobra. Tečaj se začne s 1. aprilom t. l. V tečaj se sprejme do 6 mladeničev v starosti od 17—20 let, ki so končali z dobrim uspehom ljudsko šolo. Učenci dobe brezplačno hrano, stanovanje, pouk in mesečno 50 K nagrade. Poučevalo se bo: vinogradništvo, kletarstvo, sadjarstvo, živinoreje, pridelovanje krme, spise in računstvo. Prošnje, katerim je priložiti rojstni list ali domovnico, zadnje šolsko izpričevalo in zdravniško izpričevalo, je poslati do 23. marca t. l. na ravnateljstvo državne kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

Na državni kmetijski šoli na Grmu se priredi petdnevni sadjarski tečaj od 5—9. aprila t. l. za kmetijske mladeniče v starosti od 17. leta naprej. Pouk bo teoretčen in praktičen. Tečajniki dobe prosto stanovanje in v oziravrednih slučajih tudi prosto hrano. Prošnje za sprejem v tečaj je poslati do 23. marca t. l. na ravnateljstvo državne kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

Cepljena češpljeva drevesa besanske in domače vrste oddaja Kmetijska družba v Ljubljani, Turjaški trg 3., po sledečih cenah: I. vrsta 15 K, II. vrsta 10 K, III. vrsta 5 K za kos. Takošnje naročitve imajo prednost.

Kmetijski strokovnjaki pozor! Srpsko Poljoprivredno Društvo potrebuje sledeče uradnike: Tajnika, šefa blagovnega oddelka, nadzornika, skladiščnika in pisarniškega uradnika. Prvi trije dobivajo po 6000 dinarjev letne plače, skladiščnik 2500 in pisarniški uradnik 2000 dinarjev. Razentega imajo prvi trije draginisko doklado po 25 dinarjev na dan, skladiščnik po 20 dinarjev in pisarniški uradnik po 14 dinarjev. Oženjeni imajo pravico na družinsko doklado, in sicer za ženo in nepreskrbljene otroke po 3 dinarje na dan. Prva in druga doklada o tane v veljavi tako dolgo, dokler jo bo država dajala svojim uradnikom. Vsa natančna pojasnila o dolžnostih in pravicah poda pisarna Srpsko-Poljoprivrednega Društva v Beogradu, Nemačkina ulica št. 11., kamor se ima doposlati prošnje.

Praktikanti (vajenci) za državno vinarsko in sadjarsko šolo v Mariboru se sprejemajo v najkrajšem času. Pogoji: starost najmanj 16 let, doživljen najmanj ljudska šola z dobrim uspehom, telesna sposobnost. Prednost imajo kmetijski sinovi, ki ostanejo pozneje doma. Praktikanti obiskujejo računski in jezikovni pouk, drugače delajo praktično v vseh panogah šolskega gospodarstva pod strokovnim vodstvom. Za to dobivajo stanovanje in hrano brezplačno ter imajo prednost pri sprejemu za prihodnje šolsko leto 1921/22 kot redni učenci. Prošnje za sprejem praktikantov je poslati ravnateljstvu drž. vinarske in sadjarske šole v Mariboru do 20. marca t. l. s sledečimi prilogi: krstni list, domovnica, zadnje šolsko spričevalo, zdravniško spričevalo in spričevalo o нравnosti. Sprejem ali odklonitev se naznani pisмено. Drugi listi se naprošajo za ponatis tega razglašja.

Državna posredovalnica za delo posreduje delo in službo vsake vrste brezplačno in pod najugodnejšimi

pogoji v vse kraje naše države. Priskrbuje na ustno, pismeno ali telefonično zahtevo in v vsaki množini podjetnikom pisarniško osebje ter vse vrste izučeni in neizučeni delavcev, obrtnikom pomočnike in vajence, kmetovalcem dežele, hlapce in poljske delovne moči, meščanstvu vsakovrstno služinčad in posle. Nezaposlenci vseh poklicev in vsi, ki želijo menjati svoje službe, obrnite se ustno ali pismeno vedno in samo na Državno posredovalnico za delo, ki vam priskrbi takoj in brezplačno zaželeno delo ali službo. Priskrbi mladini priuk pri mojstrih vseh panog, posreduje pisarniškem osebju vseh vrst ter invalidom zasebne in državne službe, nakaže še isti dan delo vsakovrstnim hlapcem, deklam, služkinjam, kuharicam in postrežnicam v mestu in na deželi ter priskrbi takoj delo vsem vrstam poljskih delavcev in delavk (koscem, žanjicam, dninarjem itd.). Posreduje vedno delo tudi večjim skupinam gozdnih, poljskih, zidarskih, tesarskih in drugih delavcev v vse pokrajine naše države. Zglasiti se je ustno ali pismeno pri eni izmed podružnic Državne posredovalnice za delo v Ljubljani, Mariboru, Celju in Murški Soboti. Na vsa pismena vprašanja se takoj odgovarja. Uraduje se vsak delavnik ves dan. Pri vsaki podružnici so osnovani samostojni oddelki za moške in ženske, za pisarniško osebje, za invalide, za vajence in vajenke, za posle in za kmetijske delavce. Poslužujte se je!

Poročevalci o stanju letine. Za izvedbo oziroma ureditev čim točneje kmetijske statistike v Sloveniji potrebuje poverjenišvo za kmetijstvo zanesljivih poročevalcev z dežele. Za tako zaupno poslovanje bi bili v prvi vrsti poklicani inteligentnejši kmetovalci ter čast. duhovščina in učiteljstvo, ki ima vedno priliko občevati s kmetovalci in opazovati njihova gospodarstva. V glavnem bi imele osebe, ki prevzamejo častno in zaupno službo poročevalcev za statistiko, da informirajo poverjenišvo za kmetijstvo v Ljubljani o približni površini in razmerju raznih kmetijskih kultur, o razvitku in stanju istih, o predvidjeni žetvi in berbi ter o stanju živinoreje dotičnih občin oziroma župnij, in to po posebnih navodilih, ki jih d. bo od statističnega oddelka tega poverjenišva. Gre tukaj za čim točnejša in zanesljiva poročila statistične stroke, ki naj odgovarjajo vsaj približno resničnemu stanju kultur itd., kajti končni rezultat letne kmetijske statistike za Slovenijo bo temeljil zgolj na izvirnih poročilih, ki jih vpošljejo častni poročevalci za statistiko iz posebnih občin ali župnij. Ker je kmetijska statistika ne le za vso državo in deželo, ampak tudi za posamezne občine največje važnosti in ker se ne da na noben način pravilno izvesti kakor edinole s pomočjo zanesljivih krajevnih poročevalcev, apelira podpisano poverjenišvo na vso našo kmetijsko inteligenco in zlasti na čast. duhovščino in ljudsko učiteljstvo, da se v čim večjem številu prijavijo pri podpisanim poverjeništvu kot redni poročevalci za kmetijsko statistiko v Sloveniji.

Deželna vlada za Slovenijo, poverjenišvo za kmetijstvo,
Dr. Vrtačnik l. r.

Sadjar ko društvo za Slovenijo. Prpravljalni občni zbor *Sadjarkega društva za Slovenijo* se je vršil 20. februarja t. l. v posvetovani dvorani poverjenišva za kmetijstvo v Ljubljani. Vkljub pičli udeležbi (30 udeležencev) je bilo zborovanje kaj živahno in zanimanje za društvo zelo veliko. Iz pravil posnamemo, da znaša letna udnina pravih udov 10 dinarjev. Dsmrtni udj., ki morajo biti pa le fizične osebe, plačajo enkrat za vselej po 300 dinarjev. Ustanovni udje na enkrat za vselej najmanj po 1000 dinarjev. Predsednik m je bil izvoljen *Ivan Belle*, ravnatelj kmetijske šole v Št. Jurju ob juž. žel., njegovim namestnikom *M. Humek*, višji sadj. nadz. v

Ljubljani, tajnikom *M. Levstik*, učitelj in posestnik v Celju. V odbor so bili voljeni sledeči gg.: *Fr. Goričan*, sadj. nadz. v Celju (blagajnik), *Jos. Priol*, strok. učitelj v Mariboru, *Jos. Kafol*, strok. učitelj na Grmu, *Fr. Gombač*, višji klet. nadzornik v Ljubljani, *Jos. Zupanc*, vin. instruk. v Ptuj, *Fr. Rus*, na uč. in posest. na Bledu, *J. Premrov*, posestnik v Granovem pri Cerknici, *Ant. Godec*, posestnik v Mali nogi, *J. Kržišnik*, naduč. v Pruski, *Fel. Robič*, velepos. v Limbušu, *Rud. Pevec*, trgov. v Mozirju, *Fr. Oset*, trg. na Vranskem, *Fr. Ferline*, naduč. v p. v Šmarjah pri Jelšah, *Bl. Tominc*, naduč. v Globokem. N. mestniki: *J. Babnik*, posestnik na Glincah pri Št. Vidu, *Fr. Trampuš*, kmet. refer. v Ljubljani in *Jos. Kolenc*, veletrg. v Celju. Najvažnejši sklep na tem občnem zboru je bil gotovo to, da zastavi društvo svoje delovanje s tem, da začne izdajati društveno glasilo, ki se smatra za nadaljevanje „*Slovenskega Sadjarja*“. Ker je pa to združeno z ogromnimi stroški, je sklenil občni zbor počakati z izdajanjem toliko časa, da se zglašijo dovolj udov. Obnem se je pa sklenilo zbirati potrebni kapital s pridobivanjem do smrtnih in ustanovnih udov. Za začetek se bo moral tudi obseg lista omejiti na 6 številk letno. Uredništvo bo prevzel, vsaj začasno, dos. danj. urednik „*Slovenskega Sadjarja*“ višji sadj. nadzornik *M. Humek*, Ljubljana, Ljnhartova ulica 12. Komur je mar prospeh našega sadjarstva, ta bo nemudoma pristopil k društvu. Ako se bo do 15. marca t. l. zglasilo dovolj udov, bo izšla prva številka „*Slov. Sadjarja*“ še koncem marca. Sadjarji! Pokažite, da je strokovno društvo za sadjarstvo *potrebno!* Omogočite s svojim pristopom, da bo začelo *delovati!*

Kmetijska razstava v Pragi. Priglašencem kmetijske razstave v Pragi, katera se vrši v dnevih 12. do 17. majnika t. l. se sporoča, da je zadnji rok priglasitve za udeležbo 15. april t. l. Vsa, kdor se namerava udeležiti razstave, naj si priskrbi pri pristojni politični oblasti potni list, opremljen s svojo sliko. Vojni obvezanci si morajo priskrbeti še dovoljenje vojaške oblasti. Tako opremljen potni list pošljite na podpisane v priporočnem pismu. Poleg tega je treba založiti 400 kron za razne stroške, kakor vizume od češkoslovaškega in nemško-avstrijskega konzulata, nadalje od konzularne oblasti v B.ogradu. Vizume priskrbim osebno skupo za vse naenkrat in jih na dan odhoda vlaka vsakemu izročim. Rok priglasitve se ne da več podaljšati, ker na Češkem hočejo štiri tedne naprej vedeti koliko stanovanj bo treba priskrbeti, in ker morajo na deželi vse pripraviti da nam pokažejo vse, kar imajo na razpolago. Oiskali bodemo Češko, Moravsko in Slovaško. Dobimo polovično voznjo na jugoslovanskih in češkoslovaških železnicah. V.žnja stane kakih 400 naših kron. Razen tega je treba vzeti še kakih 1600 kron za normalne prehranjevalne stroške. Iz Bolgarske se peljeta dva vlaka na Češko. Poj kažimo tudi mi Jugoslovani svoje zanimanje za poljedelski napredek bratske na Češkoslovaške, kar mogoče z največjo udeležbo. Priglasite sprejema: *Fr. Malasek*, strokovni učitelj kmetijske šole na Grmu pri Novemestu.

URADNE VESTI.

Seja glavnega odbora Kmetijske družbe za Slovenijo v četrtek, 17. februarja 1921.

Sejo je vodil družbeni predsednik g. Jakob Jan. Navzoči so bili podpredsednik g. Zorc, in odborniki iz Kranjske gg.: Černe, Dimnik, Hladnik, H.čevvar, Lovrač, Rechbach, Šucin, Vehovc; iz Štajerske pa gg.: Petovar,

Roblek in dr. Verstovšek. Zapisnik seje je vodl družbeni tajnik inž. R. Lah.

Ob enajstih je g. predsednik otvoril sejo, pozdravil navzoče in ugotovil sklepčnost.

Tajniško poročilo. V zadnji dobi je družba morala posredovati v marsikaterih zadevah, da s tem štiti koristi kmetovalcev. Carinarske oblasti in zastareli predpisi v stvari zacarinjenja kajnita in kalijeve soli so izredno otežkočale uvoz teh za naše kmetijstvo nujno potrebnih umetnih gnojil. Treba je bilo osebne intervencije v Beogradu pri različnih oblastih, da se je vsaj doseglo oprostitev 25 vagonov kalijevih gnojil. Pozneje se je ta ugodnost zopet prekicala. Družba se je morala obrniti na naše poslance, da so posredovali v tem vprašanju. Za živinsko sol je družba morala plačati monopolno takso po 4 K za vsak kilogram, kar seveda sol izredno podraži. Tudi osebno posredovanje v Beogradu v tem oziru ni nič izdalo. Vsi koraki, ki jih je družba storila v doseglo oprostitve davka na poslovni promet, so bili dosedaj brezuspešni.

Družba je naprosila ministrstvo za finance, da izpremeni naredbo o trošarini za žganjekuho. Dalje je bilo ministrstvo Poljoprivrede naprošeno, da izda naredbo, ki naj štiti provenijenco naših domačih vin. Proti uvozu italijanskih vin je družba protestirala pri Ministrstvu Poljoprivrede in prosila za posredovanje tudi Srpsko Poljoprivredno Društvo in vse naše politične klube v Beogradu. Zavzela se je tudi za razširjenje izvoza goveje živine.

Družba je nastopila skupno z drugimi gospodarskimi korporacijami v Ljubljani proti postopanju ob določevanju davka na vojne dobičke, ki izredno hudo prizadene naše kmetovalce. Ravnotako je protestirala proti krivični plačarini in dohodnini od plače zasebnih nameščencev. V tem zmislu se je tudi družbeni zastopnik udeležil tizadevne intervencije pri delegatu financ v Ljubljani.

Kmetijska družba je predlagala poverjeništvu za kmetijstvo, da se naj zopet izvoli ribarski odbor, ki bi prevzel posle, ki jih sedaj opravlja Kmetijska družba. Razentega je družba nasvetovala, da se dosedanje ribarske takse, ki so še vedno tako nizko odmerjene kakor pred vojno, času primerno zvišajo.

Dospelo je vabilo za udeležbo na letošnji Velesejm v Pragi, ki pa za kmetijstvo ni tolikega pomena, kakor bo Kmetijska razstava istotam, ki se vrši meseca maja t. l.

Glede blagovnega prometa je omeniti, da je sedaj spomladi precej živahno delovanje in da kmetovalci pridno naročajo umetna gnojila, semenja, modro galico, žveplo in druge potrebščine. Edino modre galice je bilo nekaj manj naročene nego lani, ker je nastopila konkurenca od raznih strani.

Poročilo tajništva se je vzelo na znanje.

Podpore za bike in merjasce. Poverjeništvu za kmetijstvo je sestavilo načrt za razdeljevanje podpor za bike, merjasce in ovne. Načrt se je odobril z izpremembo, da se določitev skočnine opusti iz zaveznega pisma.

Odbor je sklenil, da se naprosi poverjeništvu, da pri skrbi nekoliko ovnov bergamaške pasme, ki so se na Gorenjskem izkazali primernejši nego solčavski.

Rešilo se je tudi dopis komisije za preosnovo javne uprave glede priklopitev občin Prezid in Žumperk k Sloveniji. Podroben načrt Srpskoga Poljoprivrednoga Društva za skupno sodelovanje se je vzelo na znanje. Določilo se je smernice za rešitev vprašanja glede ureditve delavskih razmer potom mednarodne konvencije.

Glavni odbor je določil višjega vinarskega nadzornika g. Skalickega, da zastopa dolenske vinogradnike na borovanju jugoslovanskega društva vinogradnikov v Zagrebu.

Protest proti uvozu italijanskega vina. Prečitala se je protestna sponenica, ki jo je družba poslala v tem oziru v Beograd. Odbor se je strinjal z ukrepi predsedništva in je vzel na znanje poročilo o rešitvi tega vprašanja. Sklenilo se je, da se vsi protesti, ki jih družba dobi od svojih podružnic, odpošljejo v Be grad. Predloga podružnice v Novem mestu, da skliče družba protestni shod v Novem mestu proti uvozu italijanskega vina, se ni moglo upoštevati, ker bi to ne imelo onega uspeha, ki se ga pričakuje od nje.

Prejemki uradništva so se uredili po predlogu predsedništva, ki je bil sestavljen dogovorno z uradništvom.

Glavni odbor je sestavil odsek, ki naj pregleda družbeno knjigovodstvo. V ta odsek so se določili odborniki gg.: Strcin, Černe, Dimnik in Roblek.

Družbeni občni zbor. Predsednik je poročal o odlokih deželne vlade in o poteku pogajanj za vršitev drubenega občnega zbora, oziroma pogajanj za kompromis med strankami, ki so dosedaj ostala brezuspešna. Po daljši debati se je sprejel predlog g. Černeta, da se v zmislu § 35. družbenih pravil določi razsodišče, ki naj reši ta spor. Obe stranki imenujeta po dva razsodnika, vsi štirje pa si izvolijo predsednika razsodišča. To razsodišče naj končno veljavno sklepa o tem sporu. Ta predlog se je sprejel z 9 glasovi. Proti so glasovali 3 odborniki.

Potrnilo se je sledeče nove podružnice: Cvjetlin na meji Hrvatske Češnjica v Bohinju, Poljane v Poljanski dolini, Sv. Bolfenk pri Ormožu, Križe, Duplje.

Za novo podružnico Letuš je vprašati podružnico Braslovče, če se stinja z odcepitvijo. Podružnica Radovina se ni potrdila, ker je podružnica Metlika proti ustanovitvi. Podružnica Golek se potrdi le tedaj, če s tem soglašata podružnici Leskovec in Kriško in če se natančno določi delokrog teh podružnic. Podružnica Gorenja vas se potrdi, če s tem soglašata podružnica Leskovec.

Potrdenje novih udov se preloži na prihodnjo odborovo sejo.

Ker se nihče ni oglasil več k besedi, je zaključil predsednik odborovo sejo ob dveh popoldne.

Seja glavnega odbora Kmetijske družbe za Slovenijo dne 1. marca 1921.

Seje so se udeležili predsednik g. Jan, odborniki iz Kranjske gg.: Černe, Dimnik, Hladnik, Hočevnar, Lovrač, Mihelčič, Rechbach in Strcin, iz Štajerske pa g. dr. Verstovšek. Seji je prisostvoval družbeni tajnik.

Predsednik je otvoril sejo ob 1/4 na 12, pozdravil navzoče in ugotovil sklepčnost. Nato je prečital odlok, ki ga je družba prejela od ministrstva za notranje zadeve potom deželne vlade za Slovenijo, s katerim se to predsedništvo pozivlja, da nemudoma razpiše občni zbor Kmetijske družbe in o storjenem ukrepu poroča do 5. t. m. predsedništvu deželne vlade. Pozval je glavni odbor, da se izjavi o stvari.

Dr. Verstovšek je ugotavljal, da je postopanje ministrstva nezakonito in da upravne oblasti nimajo pravice utikati se v poslovanje avtonomnih društev. Za rešitev sporov pri Kmetijski družbi je edino merodajno razsodišče, kakor to določa § 35. družbenih pravil. Nastopanje vlade se mora smatrati kot nasilje proti Kmetijski družbi. Proti temu mora glavni odbor odločno protestirati.

Predsednik je poročal o dosedanjem delovanju razsodišča in o kompromisnih pogajanjih, ki so bili s tem v zvezi. Ker sta razsodnika Samostojne Kmetijske stranke odstopila, ima v zmislu družbenih pravil predsednik sam imenovati dva razsodnika v to razsodišče. Glede ukaza ministrstva se je strinjal s predgovornikom, da glavni odbor protestira proti temu odloku vlade.

Po daljšem razmotrivanju je sprejel glavni odbor protest, ki ga je predlagal Štrcin in ki se glasi:

„Kmetijska družba za Slovenijo protestira z ozirom na dopis kr. ministrstva za notranje zadeve od 15. februarja t. l., št. 1921., proti vmešavanju vlade v delovanje avtonomnega društva. Delovanje Kmetijske družbe je določeno v družbenih pravilih, ki se jih je odbor točno držal v vsem svojem poslovanju. To edino pravo stališče je zavzela tudi kr. deželna vlada za Slovenijo s svojim odlokom od 10. februarja t. l. št. 1616., ki se glasi v tretjem odstavku: „Za spore, nastajajoče iz društvenega razmerja je po družbenih pravilih § 35. kompetentno posebno razsodišče, ki razsoja končno in javno. Po mnenju deželne vlade je torej pot za poravnavo navedenega spora v pravilih zahtevana in ne more deželna vlada s kakim ukrepom prejudicirati temu v okviru družbene avtonomije predvidjenemu načinu rešitve.“ Odbor Kmetijske družbe je razsodišče, ki je določeno po § 35., postavil že v svoji seji dne 17. februarja t. l. Nadalje je odbor v seji dne 1. marca naročil družbenemu predsedniku, da skliče občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo najkasneje do konca maja t. l. v zmislu družbenih pravil.

Predlagani protest je bil sprejet. Zanj je glasovalo 8 odbornikov, en glas je bil proti.

Dr. Verstovšek je predlagal, da naj se že določenemu dnevnemu redu za prihodnji občni zbor doda še točka „izprememba pravil“. Družbena pravila se naj izpremenijo v točki glede volitev glavnega odbora, odborov podružnic in volitev delegatov v tem zmislu, da se uvede proporcionalni volilni sistem. Tajništvu se je naročilo, da izdela ta predlog do prihodnje odborove seje. Ta predlog je bil enoglasno sprejet.

Dr. Verstovšek je predlagal, naj že sklenjeni protest izroči deželnemu predsedniku deputacija, ki ima nalogo pojasniti mu stališče glavnega odbora. Opozoriti je predsednika na posledice, ki bi nastale iz takega nasilstva proti Kmetijski družbi. V to deputacijo so se izvolili predsednik Jan in odbornika Dimnik ter Štrcin.

Černe je poročal o delovanju odseka za pregledovanje knjigovodstva pri Kmetijski družbi.

Tajnik je pojasnil, da je poverjeništvu za Kmetijstvo pristalo na izpremembo točke glede skočnine v zaveznem pismu, kakor jo je predlagal glavni odbor.

V stvari vloge podružnice Novo mesto glede izplačane nagrade tajniku je odločil glavni odbor, naj občni zbor podružnice v Novem mestu reši to pritožbo.

Hočevar je priporočal, naj Kmetijska družba dovoli primerno podporo za drevnico v Kočevju in zabrani njeno odprodajo.

Na vprašanje Lovrača, se je podalo potrebna pojasnila o korakih, ki jih je družba storila, da se zagotovi koristi našim kmetovalcem v bodoči trgovinski pogodbi z Italijo.

Za občni zbor Konjerejskega odseka II. se določil odbornik Černe, ki naj Kmetijsko družbo zastopa na tem zborovanju.

Glavni odbor je določil, da se pri letošnjem premovanju konj v Sloveniji dovoli za vsako premovanje znesek 400 K.

Glede udov Kmetijske družbe na Koroškem, je sklenil glavni odbor, da se pošilja »Kmetovalec« tamošnjim slovenskim kmetovalcem za udnino 20 K n. a. valute. Poštino je posebej plačati. Ta sklep velja le za letos.

Potrdilo se je sledeče nove podružnice: Golek pri Leskovcu, Ponikve pri Krškem in Kal pri Št. Janžu. Potrditve podružnice Tirna—Roviše se je odložila in se je naprosilo g. Lovrača, da pregleda lego in kraj in poda svoje mnenje, ali je nova podružnica tamkaj potrebna.

Glavni odbor je sklenil naj Kmetijska družba protestira proti prostemu izvozu otrobov iz naše države, ker je splošno občutiti veliko pomanjkanje močnih krmil za živino. Če ni mogoče izvoza popolnoma prepovedati, naj se vsaj toliko kontingentira, da bodo naši živinorejci preskrbljeni s to krmo.

Hladnik je opozarjal, da bi bilo umestno, če se Kmetijska družba obrne na prometna ravnateljstva drž. in južne železnice, da se prevoz žita v Slovenijo prepreči. S tem bi bila dana tudi možnost, da pride v Slovenijo več žita, zaradi česar bi imeli naši mlinci več dela in bi se pri tem izdelala večja množina otrobov za domačo potrebo.

Ker se nihče več ni oglasil k besedi, je zaključil predsednik sejo 1/4 na 2.

Razglas

glede oddaje subvencijskih bikov.

Kmetijska družba za Slovenijo bo, v kolikor bodo dovoljevala od države v ta namen določena sredstva, nakupila in bikorejcem podeljevala subvencijske bike.

Prošnje zanje naj se vlagajo po okrajnih zastopih, občinah ali kmetijskih podružnicah; kjer obstoja bikorejska ali živinorejska zadruga, pa po tej. Te korporacije prevzamejo tudi razdelitev bikov proslcem.

Nakup bikov se bo vršil s posredovanjem državnih strokovnjakov in živnozdravnikov spomladi in jeseni 1921., največ v domačih plemenskih okoliših, le malo število se jih bo nabavilo tudi na Gornje Štajerskem. Nakupni in prevozni stroški do zadnje železniške postaje se poravnajo iz subvencijskega fonda. Nadaljni transportni stroški od zadnje postaje do prejemnika odpadejo na tega.

Prosilci dobijo bike s popustom do največ ene tretjine nakupne cene, pri čemur se vložena varščina v znesku 1200 K vračuni v nakupno ceno. Jamstvena doba traja dve leti, to se pravi, pri redni oskrbi preide bik po dveh letih v neomejeno last bikorejca. V slučaju, da se bikorejec ne drži pogojev, ki jih je podpisal v zaveznem pismu, je dolžan subvencijo vrniti. Istotako zapade vplačana varščina, če dodeljenega bika ne prevzame.

Kmetovalci, ki hočejo prevzeti subvencijske bike, naj se obračajo na Štajerskem v prvi vrsti na okrajne zastope, na Kranjskem pa na pristojna županstva; če ta odklonijo posredovanje, pa na pristojno kmetijsko podružnico. Kjer obstoje rejske zadruge, naj prevzamejo iste posredovanje. Pri vsaki prijavi je vložiti predpisano varščino v znesku 1200 kron.

Da se bo potrebno število bikov lahko pravočasno oskrbelo, je potrebno, da so vse prijave za leto 1921. najpozneje do konca aprila tuuradno prigllašene.

Na dobavo v naprej določenem roku se družba ne more vezati.

Zavezna pisma je dobiti pri Kmetijski družbi za Slovenijo, Ljubljana, Turjaški trg.

Glavni odbor Kmetijske družbe za Slovenijo.

Razglas

glede oddaje subvencijskih merjascev.

Kmetijska družba za Slovenijo namerava tudi letos, v kolikor bodo dovoljevala državna sredstva, posredovati pri nabavi dobrih plemenskih merjascev. Merjaški se bodo nakupovali pri najboljših domačih svinjerejcih v starosti približno 4 do 6 mesecev in se bodo oddajali s popustom do največ polovične nakupne cene. Transportni stroški gredo na račun naročnika.

Prošnje je vlagati pri pristojni občini; prošnjam je priložiti pravilno podpisano zavezno pismo in vplačati znesek 400 kron kot varščino.

Prošilec se mora zavezati, da bo merjasca pravilno oskrboval, skoke vpisoval v spuščalni zapisnik in merjasca pripuščal proti zmerni skočniči.

Jamstvena doba traja do izpolnjenega drugega leta, to se pravi, po tem času preide merjasec v polno last prasičerejca.

V enem kraju se zamore postaviti le en merjasec; izjeme so dovoljene le v slučaju, če pristojna kmetijska podružnica potrdi potrebo več merjascev.

Prijave do konci marca t. l. na Kmetijsko družbo, Turjaški trg.

Zavezna pisma je dobiti pri Kmetijski družbi v Ljubljani.

Glavni odbor Kmetijske družbe za Slovenijo.

Razglas

glede oddaje subvencijskih merkačev jezersko-solčavske pasme.

V kolikor bodo sredstva dopuščala, se bodo letos oddajali subvencijski merkači, primerni hribovskim rejam in prosilcem iz Belokrajine, ako vpošljejo znesek 320 kron.

Prošilec se mora zavezati, da bo prevzeto žival dobro oskrboval in dajal merkača proti mali odškodnini tudi sosednjim rejam za pleme na razpolago.

Jamstvena doba traja dve leti od dneva prevzema, nakar preide žival v polno last prevzemnika.

Nakupovanje in razdelitev se vrši na pomlad in jesen. Prevozne stroške nosi naročnik.

Zavezna pisma je dobiti pri Kmetijski družbi v Ljubljani.

Glavni odbor Kmetijske družbe za Slovenijo.

Vabila

k občnim zborom podružnic Kmet. družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1. — 5. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti

Vače, na praznik sv. Jožefa, 19. marca 1921., ob sedmih zjutraj v ljudski posojilnici;

Dolenja vas pri Ribnici, v nedeljo, 20. marca 1921., ob treh popoldne v I. razredu ljudske šole;

Poljane nad Škofjo Loko v nedeljo, 20. marca 1921., ob polosmih zjutraj v stari kaplaniji;

Šmartno pri Litiji, na velikonočni ponedeljek, 28. marca 1921., ob sedmih zjutraj v „Društvenem domu“;

Stari trg pri Raketu, na belo nedeljo, 3. aprila 1921. po prvi sv. maši v dvorani Konsumnega društva;

Poziv vsem kmetijskim podružnicam.

Na podlagi sklepa glavnega odbora z dne 1. marca t. l. je predsedništvo določilo, da se letošnji občni zbor vrši v petek, dne 27. maja t. l. Za ta občni zbor se mc-

rajo na podružničnih občnih zborih izvoliti zastopniki v zmislu 6. točke § 31. družbenih pravil.

V zmislu § 30. družbenih pravil morajo ti občni zbori podružnic biti objavljeni vsaj 14 dni poprej v družbenem glasilu »Kmetovalcu«, s čemer se smatra, da so bili vsi udje pravočasno vabjeni.

Pozivljejo se torej načelnitva podružnic, da nemudoma skičejo o izborove seje, na katerih je dolžiti spored občnega zbora. Kmetijska družba bo v prihodnji številki »Kmetovalca« razglasila občne zборе vseh podružnic **skupno** za nedeljo, 17. aprila t. l., ki se naj vršijo ob času in prostorih kakor je pri vsiki podružnici navadno.

Predsedništvo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Predsednik: Jakob Jan I. r.

DRUŽBENE VESTI.

* Kmetijska družba za Slovenijo ima za svoje ude v zalogi sledeče kmetijske potrebščine:

Ajda, siva semenska, lepo čiščeno graščinsko blago po 8 kron *kg*, brez vreč.

Antiavit v varstvo setev pšenice, turščice, graha, grašice, travnih in deteljnih, vrtnih in gozdnih semen vseh vrst pred poljskimi vrnanami, vrabci, kokošmi itd. je zopet došel in se dobi v zaklopnih po 1 *kg* za 120 kron, pol *kg* za 70 kron, četrt *kg* za 40 kron, osminko *kg* za 25 kron, 50 gramov za 15 kron.

Antiklor (gl. salojidin).

Apneni dušik po K 400.— sto *kg*.

Bosnapasta po K 12 — za *kg* v čebrih po 50 in 100 *kg* pri večjem odjemu primeren popust. Čebri se ne računijo posebej.

Drevesne škropilnice na prevoz, razne kakovosti na izbero po različnih cenah.

Eponit, s katerim se vzame vinu vsak zoprni okus ali duh, bodisi po gnilobi, plesnivcu, po sodu, grenkobi itd. stane 120 kron *kg*, poštnina in ovoj posebej.

Esparezeta, španska detelja, neluščena po 24 kron *kg*.

Gumijeve cevi za trtne škropilnice itd. meter po 28 K.

Gumijeve vezi za trte vezati po K 650.— za 1 *kg*. Gumijaste potrebščine k škropilnicam, plošče iz gume in cevi, priskrbi družba vinogradnikom na željo. Vpoštevati pa bi se mogle le večje skupne prijave potom podružnic.

Kajnit s 15% čistega kalija po 130 kron iz Ljubljane, vreče se računijo posebej.

Kalijevo sol z 41% čistega kalija po 320 kron iz Ljubljane v papirnatih vrečah. V jutastih vrečah po K 345.— sto *kg*.

Kose. Družba zopet oddaja udom kose iz dobrega štajerskega jekla, in sicer 65, 70 in 75 *cm* dolge, takozvane »kranjske« oblike. Cene k s m so sledeče: 65 *cm* po 50 kron, 70 *cm* po 52 kron, 75 *cm* po 54 kron komad.

Kočni superfosfat po K 380.— sto *kg* z vrečami vred.

Kuhinjska nemška jedilna sol po K 6.— za *kg*, le v večjih množinah na naslove p. družnic. Udje naj prijavijo svoje naročbe pri načelnstvih svojih podružnic do konci t. m.

(Nadaljevanje »Družbenih vestí« v inseratnem delu lista.)

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo

Kmetijske družbe za Slovenijo.

«Kmetovalec» izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stane 20 K na leto. Posamezna številka stane krono.

Udje Kmetijske družbe za Slovenijo dobivajo list brezplačno.

Inserti (oznanila) se zaračunajo po nastopnih cenah: insert na pol strani 600 K, na 1/4 strani 300 K, na 1/8 strani 150 K, na 1/16 strani 100 K, na 1/32 strani 50 K. Vsaka beseda v „Malih naznanilih“ stane 80 vin. najmanj pa skupaj 12 K.

Urejuje inž. Rado Laib; založba Kmetijske družbe za Slovenijo; tisk J. Blasnika naslednikov.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani, Turjaški trg šte. 3. — Ponatisi iz «Kmetovalec» so dovoljeni le tedaj, če se navede vir.

Št. 5. Ljubljana, 15. marca 1921. Letnik XXXVIII

Mala naznanila.

Za vsako besedo je naprej plačati 80 vinarjev, denarju ali znakom najmanj pa skupaj K 12—sicer se naznanila ne objavijo. Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Mlinske kamne, sekane iz najbolje bele, ostre, skale, trde in srednje od 40 do 100 cm široke, po naročilu tudi večje, izdelujem zopet in prodajam po najnižjih cenah s pismeno garancijo. Leskovec Anton, posestnik in kamnosek, Sv. Lurj ob lužni železnici pri Celju. 60

Najboljše apno in portland cement dobavlja najceneje na vse postaje od G. Radgone do Ljutomerja, v D. Lendavu, pa tudi na vse druge postaje. Tvrška V. Bratina Krizevci pri Ljutomeru.

Čebelarji! Proda se radi opustitve čebelarstva razno čebelarstvo orodje, več praznih panjev kranjčev Gerstung in Kunschak. Cena po dogovoru. Poizve se v trgovini Dunajska cesta 10. Ljubljana. 27

Mlinska sita volnena, 25 cm široka, iz angleške volne ima zopet naprodaj tvrdka R. E. Mihečič, Zagore ob Savi. Istotam se dobi raznovrstno manufakturno blago. 88

Delavsko kmečko rodbino za molžo in oskrbovanje k 25 kravam sprejme v službo oskrbnitvo Marbek, (Vuhred — Marbek) na Štajerskem. 78

Upravitelj, (oskrbnik, samostojni gospodarski adjunkt) se išče za manjše veleposstvo s poljedelskim in gozdnogospodarskim obratom na Gorenjskem, z večletno prakso, absolutno kake kmetijske šole, ne starejši od 40 let, neženjen, popolnoma zmožen slovensčine in nemščine v govoru in pisavi. Prepisi spričeval se naj priložijo prošnji. Ponudbe se naj pošljejo upravništvu «Kmetovalec» pod naslovom «Upravitelj». 79

Pozor mlinarji! Prvovrstna švicarska svileni sita, kakor tudi pristna volnena sita (pašteni) 24 in 32 cm široka, priporočila trgovina Avgust Čadež, Ljubljana, Kolodvorska ulica 35, nasproti Stare Tišlarjeve gostilne. 82

Poljedelske stroje vseh vrst, kakor: do- mače, snatline sadne, mlince, mlinice, stroje za lučenje koruze, repo in krmorazne žerjavce, peči, decimale tehnice, pluge, brane in druge stroje dobavlja takoj Stanislaus Schmid, Strass, Stmk. 82

Zičnate ograje in popravila kmetijskih strojev oskrbi Josip Ambrožič, kjučavničarstvo, Ljubno p. Podaart. Gorenjsko. 90

Več vagonov bukovih drv kupi Kmetijska družba v Ljubljani. Turjaški trg 3. Ponudbe s ceno naj se takoj pošljejo. 91

Borova drva se kupijo. Ponudbe na pošt. predači 28. Ljubljana. 92

47 suhih črešnjevih desk 2 in 1 1/4 cole do pol metra široke na prodaj. Ponudbe na upravo lista. 93

Gepelj ležec, v dobrem stanju prodaja Jakob Jan, posestnik, Podhorn, p. Gorje pri Bledu. 94

Rafijo, trsne škarje, vrtno in poljsko orodje nudi po nizki ceni A. Suanik, Ljubljana, Zaloška cesta 21. 95

Storjo za strope, žico, žičnike, morsko tra- nico, žične vložke za postelje nudi po ugodnih cenah A. Suanik, Ljubljana, Zaloška cesta 21. 96

Mlatilnice navadne in 160 cm široke, z popolnim dviganjem, bečica-motorje, decimale in druge tehnice, parilne kotle, šteditelne peči, posnemalnike, pluge, gnojniške sesalke, transmisije in lesena jermenska koleca, umetne mlinske kamne in komolčne domače mline. Žične mreže za ograje, žične vrvi, kosilne stroje, čebelarstvo orodje, panje i. t. d. priporočila Josip Bežič, strojnik, pošta Grabstjanj. Koroško. 97

Desetinske tehnice, klupe za merjenje lesa, vratca za krušne peči in raznovrstne štedilnike izdeluje in razpošilja najceneje Jakob Malenšek, kjučavničarstvo, Boh. Bistrica. 98

Krepkega vajenca za sodarsko obrt sprejme v učenje pri prosti hrani, stanovanju ter perilu Franjo Repič, sodarski mojster v Ljubljani, Kolizejska ulica 18. Istotam se sprejme tudi dobro izvežbani sodarski pomočnik. 99

Razpis službe! Oskrbnitvo graščine Fužine p. D. M. v Polju sprejme v službo s takojšnjim nastopom oskrbnika, vajenca dela pri kmetijskih strojih. Ponudbe s prepisi izpričevali naj se čimprej pošljejo naravnost na oskrbnitvo Fužine. 100

Breža svinja naprodaj. Hauptman, Mala Kostevnica št. 16, Šmartno-Ltija. 108

Ženitna ponudba! Inteligentni mladenič iz dežele, 25 let star, plemenitega značaja, išče v svrhu poznejše ženitve znanja z izobraženo gospodično primerne starosti. Pogoji: čista preteklost, nežen značaj, čedna zunanost. Le resne ponudbe s sliko na naslov: Ekonom 333. Trzin na Gorenjskem. 161

Pol pokriti kolesa! dobro ohranjen naprodaj. Cena po dogovoru. Jazez Pelko, Sv. Peter Medv. selo p. Podplati, Štajersko. 102

Nov brek, lahek, eleganten, za štiri ali šest oseb, na proste oljne tečaje, dalje nov enovprežni kmečki voz se ceno prodaja Anton Globočnik, Mošnje pri Radovljici. 103

Priporočila se tvrdka Josip Petelin, Ljubljana, Sv. Petra nasip 7. Edina tovarniška zaloga najboljših šivalnih strojev za rodbinsko in obrtno rabo. Istotam se dobijo vsi posamezni deli za šivalne stroje in kolesa, potrebščine za gospodinjstvo, krojače, čevljarje in sedlarje. 104

Bika dve in pol leta starega, pingavske pasme, ima naprodaj Jakob Jan, posestnik, Podhorn, pošta Gorje pri Bledu. 105

Breža kobila je na prodaj za ceno po dogovoru. pri Jos. Kandušar, Mengeš pri Kamniku. 106

Konj z vozom in kompletno opremo na prodaj za 25.000 K. D. Kozma Abačič, Tržič. 107

Prodaj deset ovc najrajši vse skupaj. Enega konja, dobrega za vožnjo in en težak voz za par konj. M. Propret, Bohinjska Bela. 103

Trdne koroške čebele 20 velikih kranjčev proda Josip Jek, nadučitelj, tč. Poljče, pošta Begunje, Gorenjsko. 110

Sena, približno 2000 kilogramov prodaja Janez Tiringar, p. Siražiče pri Kranju. 111

Mučni vas glavobol? Zobobol? Trganje v udih? Malo Fellerjevega pravega Elza fluida in odpravljen so bolečine! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 42 kron. Državna trošarina posebej. Fellerjev Elza mentolni črtnik en komad 12 kron.

Želodec Vam ni v redu? Nekaj pravih Fellerjevih Elza-kroglic! Te so dobri! 6 kroglic 18 kron. Pravi baizam 12 steklenic 72 kron. Prava švedska tinktura 1 velika steklenica 20 kron. — Omet in poštnina posebej, a najceneje. Egen V. Feller, Stročica donja, Elzatr. br. 333. Hrvatska. 111/C.

Semenskega krompirja večjo množino lepega, specijalno gojena vrsta, ki najmanj daje in bogato obrodi prodo: Alojzij Jan, Višelnica, Gorje, Bled. 112

Vrtni pušpan zelo lep 25 cm visok, približno tri tisoč sadik za 100 sadik 250 kron oddaja S. Balob, posestnik, Moste 3, p. Žirovnica, Gorenjsko. 113

Divjih kostanjevih sadik lepih, različne velikosti ima naprodaj par sto komadov. Istotam je naprodaj velik za 150 svetilk acetilni aparat. Zaradi pomanjkanja prostora se poceni prodaja. Poizve se pri Al. Zajec, Šiška, Bellevue. 114

Več sto divjih kostanjev ima naprodaj po znižani ceni Jakob Pintar, sadjarjec pri sv. Tomažu, Skofjaloka, Gorenjsko. 115

Češpljeva drevesa cepljena, bosanska in domača I. vrste po 15 K, II. vrste po 10 K, III. vrste po 5 K ima na prodaj Kmetijska družba v Ljubljani. 116

Cepljene trte na Riparlio Portalis različnih čistih in rodovitnih mešanik sort. Cena prvi vrsti cepljenim komad 4 krone. Amerikanskih korenjakov. belo koreninjeno šmarnico ima za prodaj posestnik Franc Horvat, Mostje, pošta Juranci, Ptuj. 117

Jablane 4 letne (Ananas, Baumanode, bobovec). Komad po 14 K oddaja večjo množino J. Janežič, vrtnar, Mengeš 132, (Gorenjsko). 118

Službo oskrbnika za planine za več let odda Živnorenjska zadruga v Sodražici. 1 uro hoda od trga Sodražica. Ima prosto stanovanje in drva, zemlje kolikor hoče si obdelati, užitek mleka in teleta od 2 krav. Plača 8 mesecev 900 K, 4 mesece 200 kron. Sprejemnino od glave živine 1 dinar. Ker je za pridno družino lepa prilika, naj se delovne moči zanimajo za to službo in pošljejo ponudbe Živnorenjski zadrugi v Sodražici. 119

Iščem službe kot upravnik na srednjem posestvu, samski, 29 let star, zmožen poljedelstva, živinoreje, sadjarje in gozdarstva. Imam kmetijsko šolo, dolgoletno prakso (tudi v lesni stroki) na očetovskem veleposestvu. Vešč slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Cenjene ponudbe je poslati pod „Upravnik“ poštnoležeče Guštanj, Koroško. 120

Mlečne Posnemalnice
Hidravlične stiskalnice
Sadni Mlini
Stroje za sejanje
Mlini za čiščenje
Stroje za rožkanje koruze
Stiskalnice za sadje
Grablje za seno
Stroj za napravo rezance
Hidravl. stiskalnice za olje
Plug
Stiskalnice za bale
Mlatilne stroje

kakor tudi vse druge kmetijske stroje in orodje izdeluje in pošilja v znano najboljši kakovosti in izdelavi

PH. MAIFARTH & Co. WIEN II.,
Taborstrasse 71.
Tovarnica kmetijskih strojev
Katalog 1024 gratis in franko. — Zastopniki se sprejmejo.

Vabilo
na
XIV. redni občni zbor
Šišenske hranilnice in posojilnice
r. i. n. z. v Sp. Šiški,
ki se vrši
dne 7. aprila 1921 zvečer, ob pol 8. uri
v posojilniški pisarni (Seidlova hiša).

- Dnevni red:
1. Poročilo načelstva.
 2. Poročilo nadzorstva.
 3. Potrditev računskega zaključka za l. 1920.
 4. Sprememba pravil.
 5. Slučajnosti.

Ukaz

ni ampak potreba, da predno kupite konfekcijo, čevlje, klobnke, perilo, manufakturno, in galanterijsko blago, da pišete, po ilustrovani cenik s 1000 slikami veletrgovini (30) R. Stermechi, Celje št. 306, katera prodaja vse blago po čudovito nizkih cenah.

Najstarejša hranilnica v Sloveniji.
KRANJSKA HRANILNICA v Ljubljani
ustanovljena leta 1820
sprejema hranilne vloge proti
3%,
obrestovanju in dovoljuje hipotekna posojila po 4 1/2 %

S hranilnico sta zvezana Kreditno društvo in starostna hranilnica za posle in delave.

Hranilnica je sirotinakovarna in jo nadzoruje deželna vlada za Slovenijo.

Rezervni zakladi znašajo publično
8 milijonov kron.

Čisti dobiček je, v kolikor se ne porabi za okrepitve rezervnih zakladov, po pravih določenih v pospeševanje občekoristnih naprav in podjetij na Kranjskem. (1)

Za te svrhe se je doslej darovalo 8,698.000 kron.

Pisemna poizjave je nasloviti na Kranjsko hranilnico v Ljubljani, Knafličeva ulica števil. 9.

Gospodarska zveza
v Ljubljani
Dunajska cesta — Bavarski dvor.

Velika zaloga vsakovrstnih poljedelskih strojev (5)

iz najslovitejših tovarn.
Zastopstvo za parno kotlo znanih tovarnic „Walsla“:

Vinometre »Bernadot« — Asbeste bombaž in prašek — Eponit — Francosko želatino — Lipovo ogleje Marmornat prašek — Modro galic — Natrijev bisulfit — Ribji mehur — Špansko zemljo — Tanin Žveplo v prahu — Limonovo kislino — Vinsko kislino — Sode bicarbono — Strupa proste barve itd. ima v zalogi po najnižji ceni

Drogerija ANTON RANC
Ljubljana, Židovska ulica 1.

Protokolirana tvrdka
Ivan Hajný,
Maribor
nasproti glavnemu kolodvoru

razpolaga vedno z bogato zalogo vsakovrstnih poljedelskih strojev orodja.

Posebno priporoča: vitle, različne mlatilne stroje, žitne čistilne mline, žitne odbiralnice ali trijerje, slamoreznice, sadne in grozdne mline, stiskalnice, koruzne robkarje, gnojnične črpalke, univerzalne pluge, plečke za koruzo okopavati in ospavati, dvoredne koruzne sejalne stroje, žitne sejalne stroje, kosilne stroje, travniške grablje, centrifuge ali mlečne posnemalnice, tehtnice, pocinkane brzoparilnice v velikosti 50—60 l, pocinjene kotle za vžigati, bencinove motorje, parne stroje, oskrbim slamorezne nože, kakor tudi drugo popravilo strojev ter posameznih delov itd. Postrežba točna in solidna. Priporočam, da si vsak posestnik pred rabo oskrbi poljedelske stroje, da jih pravočasno sprejme. (11)

Zastopnik
Ivan Komatič,
Ljubljana, Gradišče 11.

Družba
„IMPEX“
Ljubljana,
Krekov trg št. 10
kupuje
vse vrste klavno živino in prašiče
po najvišji ceni. 19

Primešaj krmi Mastini!

V zmislu odloka deželne vlade za Kranjsko v Ljubljani z dne 18. julija 1899., št. 10.595, ki mi ga je mestni magistrat Ljublj. izpročil dne 28. julija 1899., št. 25.255, smejo dietično sredstvo Mastini, redilni prašek za prašiče in za vsako živino, lekarnarji, trgovci, drogistri in kramarji prosto prodajati. Mastin je kot prosti obrtni predmet oglašen. V Ljubljani, dne 3. avgusta 1900., mag. opr. št. 28.261.

Ako se Mastin pri Vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem ga naročite po pošti. 5 zavojev Mastina K 50 poštne prosto na dom. (3)

Mazilo zoper garje
(naftomazilo) uniči pri ljudeh garje, ušle, srbečico, kožne bolezni, izpuščaje. Pri živini uniči garje. 1 lonček po pošti K 15.—

Lekarna Trnkóczy
Ljubljana, Slovenija. Zraven rotovža.

DRUŽBENE VESTI (nadaljevanje).

Modra galica. Nove prijave po znižani ceni se sprejmejo do 15. aprila. Opozorjamo vinogradnike in podružnice v vinogradnih krajih, da utegne nastati v času škropljenja močno povpraševanje po galici in da se bo galica vsled tega takrat morda močno podražila. Vsled tega naj si vsak vinogradnik že sedaj dokupi toliko, kolikor utegne za vsa tri škropljenja letos še rabiti. Le skupne naročitve potom pristojnih kmetijskih podružnic se bodo vpoštevale. Obenem tudje lahko prijavi pri podružničnem načelstvu svoja naročila za salojidin in dvojno ventilirano žveplo in bosnapasto.

Natrijev tiosulfat (gl. salojidin).

Rafija, majunga extrissima, po K 38.— kg.

Razklejana kostna moka 30—33% fosforove kisline v vrečah po 100 kg z vrečami vred K 260.—

Salojidin, (antiklor, natr. tiosulfat) po K 16.— za 1 kg.

Semensko deteljo, i. s. nemške lucerne kakor tudi domačo bo družba spomladi oddajala svojim udom. Oddajala bo samo najskrbneje čiščeno seme, ki bo preiskano po Državnem preizkušališču v Ljubljani. Vreče po 100 kg bodo opremljene v izvirnih plombami tega zavoda, pa tudi za nadrobne pošiljatve prevzame družba vsa jamstva glede čistosti in brezpredeničnosti.

Cene za semensko deteljo so naslednje:

domača detelja v celih vrečah po 100 kg K 50.— kg

« » v nadrobni oddaji K 56.— »

seme lucerne v celih vrečah po 100 kg K 56.— »

« « v nadrobni oddaji K 62.— «

Pri nadrobni oddaji se računi posebej še poština in vrečico ali zavitek.

Semenska siva ajda, lepo graščinsko blago iz Prekmurja, najskrbneje čiščeno seme oddaja družba po 8 kron kg brez vreč. Ker je razpoložljiva množina le majhna se bodo mogle vpoštevati le prve naročitve.

Surova kostna moka po K 200.— za sto kg, z vrečami vred.

Škropilnice. Naša družba je prejela iz Italije bakrene trtne škropilnice najboljšega sistema. Komad stane 950 kron. Vinogradniki naj škropilnice brez odloga naročijo, ker je zaloga le majhna.

Travna semena: V zalogi bodo naslednje vrste:

bela detelja, znamke U ^{90/90} 60.— K za kg

travniška bilnica, vzor 1314 — ^{84/76} 50.— » » »

Vile, s tremi voglji komad po K 30.—.

brezpredenični mačji rep, vzor 1213 36.— 36 K za

travniška latovka, vzor 87 40.— « » »

pasja trava, vzor 147 38.— « » »

pokončna stoklasa, vzor 1550 — ^{96/80} 22.— « » »

angleška ljulika, « 1723 — ^{96/86} 28.— » » »

angleška ljulika, » 1726 — ^{50/80} 22.— » » »

laška ljulika, » 1334 — ^{97/94} 26.— » » »

prvovrstna travniška mešanica, vzor 1883 28.— » » »

esparzeta, španska detelja, neluščena 24.— » » »

francoska pahovka 30.— » » »

Poštino in vrečice je plačati posebej.

Trtne škropilnice. Družba je prejela sedaj tudi iz Nemške Avstrije nekaj kompletnih trtnih škropilnic zoper peronosporo čiste medeninske pločevine z znamko

B pa po 800 kron za komad v orig. zabojih, ki se ne računijo posebej.

Vinometri po K 50.— za komad.

Vreče. Pri pošiljatih vreč je na spremnici natančno navesti zakaj so vreče ali če jih dotičnik vrača.

Zdrobova moka, (Brechermehl) 20% fosforove kisline 5% dušika K 260 za sto kg. z vrečami vred.

Živinska sol. Družba je prejela iz Solnograda nekaj vagonov živinske zdrobljene soli. Ta sol stane K 5.20 za kg pri odjemu pol vagona K 5.— za kg. Prijave se sedaj sprejemajo.

Zveplalniki. Družba je prejela iz Italije ročne žveplalnike. Komad stane 250 kron.

Žveplenokislo glino namesto galuna, kot dodatek galičnemu škropivu, ima kmetijska družba v zalogi, ter jo oddaja 2 K 40 h kilogram. Izkušnje so pokazale, da lahko z dobrim uspehom za učinkovitost primešamo galici polovico žveplenokisla glin in si na ta način prihranimo polovico galice. Mesto treh ali dveh kil vzamemo na sto litrov vode le poldrugo ali eno kilo galice in ravnatolko glin, apna pa kakor navadno, uspeh bo sigurno popolnoma isti, kakor ob polni množini galice. Vporabo glin priporočamo radi tega, ker dež ne izpere te brozge raz listja in trte tako hitro kakor navadno brozgo.

Zveplene ploščice ali žvepleni nabček na juti za žveplanje sodov, najboljše, brez arzena po 28 K kron kilo.

Žveplovo moko, Floristella, 8 K kg, ventilirano dvoj. raf. po 9 K kg, ventilirano, mešano z 3% galice 10 K kg.

Kmetijska družba za Slovenijo

priporoča udom

za spomladno gnojenje

iz svoje zaloge v Ljubljani

kostno moko

surovo in razklejeno

kajnit

suferrfosfat

apneni dušik

kalijeva sol

po izvirnih cenah, ki so razvidne iz družbenih vesti tega lista. Tvornice so cene znatno zvišale, družba pa bo naročitve, ki jej pravočasno dohajajo,

še po starih cenah

izvršila. 10

Kmetovalci

ne zamudite prilike!

Nihče naj ne odlašja z naročanjem do spomladi, ko bodo gnojila zopet dokaj dražja.

Roba prve vrste.

Žitarski odsjek

Hrv. slav. gospodarskog društva k. s. z. v Osijeku dobavlja sve količine svih vrsta hrane kao

pšenice, raži, ječma, kuku-ruza, zobi i grahorice, za im (31)

brašna finog i krušnog, prekrupe (Schrott) krupice (Gries) i mekinja.

Cijene umjerene.

Kmetovalci!

Skrbite za kar naj veče razširjenje

„Kmetovalca“!

Stremite za tem,

da se ga lahko čita

v vseh gostilnah

in javnih prostori-

h. 30.000 nas je

že v Kmet. družbi,

pa bi nas bilo le-

ko se enkrat več

čim več nas bo

več bomo dosegli!

ZADRUŽNA (94) GOSPODARSKA BANKA

v Ljubljani

posluje začasno v prostorih Zadružne zveze,
Dunajska c. 38./I.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Yabilo

na

redni občni zbor

Zadruga za vnovčevanje lesa
na Češnjici

registrovane zadruge z omenjeno zavezo
ki se vrši

4. aprila 1921 ob 14. uri v prostorih hiše št. 1
na Češnjici.

DNEVNI RED:

1. Odobritev računskega zaključka za l. 1920.
2. Razdružba zadruge.
3. Slučajnosti.

Načelstvo.

Yabilo

rednemu občnemu zboru

I. živinorejske zadruge za Selško dolino,
reg. zadr. z om. zav.

ki se boče vršil

dne 28. marca ob 7. uri dopoldan v
Selcih v prostoru hran. in posojilnice.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1920.
3. Volitev 3 članov načelstva.
4. Slučajnosti.

Ako bi v napovedanem času ne bilo zbrano zadostno število članov, prične se čez pol ure na istem kraju in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki sme sklopiti ob vsakem številu udeležencev.

Odbor.

Kmetska posojilnica Ljubljanske okolice

registrov. zadruga z neomejeno zavezo
v LJUBLJANI

v lastnem zadrugnem domu na Dunajski cesti št. 18.

Obrestuje hranilna vloge po **3%** (2)

brez vsakega odbitka rentnega davka katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloga v tekočem računu v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje ob dne vloga do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad 42.000.000 kron.

Stanje rezervnih zakladov 1.100.000 kron.

Nekaj za Vas!

Racionalno negovanje lepote.

Hočete li obraz in roke racionalno negovati, pege, mozolce odpraviti, grobo hrapavo kožo mladostno in prožno napraviti, uporabljajte Fellerjevo pravo Elsa-obrazno in kožo-obvarujočo pomado 1 veliki porcelanski lonček 15.- K. Elsa toaletne umivalne pastije 1 škatljica 10-50 K. Pomada za ustnice 2.- in 4.- K.

Ideal vseh mil

je Fellerjevo Elsa lilično mlečno mlo 19.- K. Tekoče lilično mleko 12.- in 15.- K. Najfinjši Glycerin 6.- in 30.- K. Vaseline po 3.-, 7.- in 12.- K. Neškodljivi puder za obraz v vrečkah po 5.- K. Barvilo rdeče za obraz 10 pismov 20 K.

Puder gospe, katere se v to razume je pravi dr. Kluger-jev Hega-puder, bel, rosa, velike elegantne škatlice 24.- K.

Kurje očesa

bradavice, trdo kožo, odpravljajo brzo in temeljito Fellerjev turistovski obliž „Elsa“ v škatljah po 5.- K in 7-50 K in Fellerjeva turistovska tinktura steklenica 10.- K.

Finii parfemi

francoski, originalne steklenice 40.- K; na tehtnico od 20.- K naprej. Sachet (ovitek dišavega praška za perilo) 8.- K.

Kar se vsaki dan potrebuje?

Angleški obliž 2.- K. Lysoform 30.- K. Popolni Irrigator najboljši 150.- K. Pravi Lysol 30 K. Kafa 3.- K. Kafrne kroglice 5.- K. Arnika 6.- K in 30.- K. Po smrekovem gozdu dišeči parfem za sobe 35.- K. Konjak 30.- K. Malinov sok 30.- K. Kina železno vino 30.- K. Esenc za rum 7.- in 35.- K. Kineški čaj na tehtnico od 3.- K naprej.

Pri vprašanjih

naj se prilože poštne znamke za odgovor.

Naročila se adresirajo na:

(101 a)

EUGEN V. FELLER, lekarna,
Stubica Donja, ELSA TRG br. 333. — Hrvatska.

Prvovrstno naravno negovanje las.

Rast las napreduje, kožo na glavi krepča, plešo in prerano osive ost preperečuje Fellerjeva prava Tannokinopomada za rast las, 1 veliki porcelanski lonček 15.- K. Močno katranovo mlo za glavo 14.- K. Orgska pomada za brke po 6.- in 8 K. Neškodljiva olja za lase, orehovo olje mala steklenica 6.- K, velika 30.- K. Shampooon za umivanje las 4.- K.

Najmočnejše francosko žganje

Najčistša pred vojna roba, manjša steklenica 15.- K, velika 35.- K. Elsa Kolonska voda v steklenicah 7.- in 35.- K.

Proti potanju telesa

deluje zanesljivo Fellerjev Elsa sipalni prašek 1 škatljica a 10-50 K.

Kaj je „Elsa Fluid“, to zna vsak!

6 dvirnatih ali 2 specialne steklenice 42.- K.

Za usta in zobe!

Hega zobni prašek s kisikom, 1 škatljica 20.- K. Dr. Helder-jev zobni prašek 1 škatljica 6.- K. Elsa voda za usta 30.- K, zobne krtačice od 20.- K naprej.

Proti mrčesom

kakor muhe, bolhe, stenice, ruši, zanesljivo in temeljito deluje Elsa mrčesni prah, velika škatljica 15.- K. Tinktura zoper stenice 30.- K. Naphtalin od 2.- K naprej.

Miši in podgane!

Mišji strup 8.- K. Strup zoper podgane 8.- K in 10.- K.

Omot in poština

se računa posebno, toda najceneje. Čim več se na enkrat naroči, tem manj drže stroški to robo.

Pirelli & Comp. D. D.

MILANO

Najbolja (15)

gumija za cipele-

nje vinove loze

„EXCELSIOR“

Glavno zastupstvo

za Jugoslaviju

BERTHOLD NEUMANN

veletrgovina

kolonijalne robe

Zagreb

Illica 73/I. kat.

Telefon: 277.

Brzjaviti: Engröš.

Ponudite vse
neporabno

**zlato in
srebro,**

stari denar, to-
larje, srebr-
nike, zlatnike

i. t. d.,

ker Vam vse to leži
doma v shrambi
brezobrestno tvrdki
zlata in srebra

I. Augustin,

Dunajska cesta 36.

Za praznike in bližnjo spomlad

priporočamo svojo veliko zalogo različnega angleškega in češkega suknja, volnenega blaga za moške in ženske obleke, različno perilno blago, kakor platno, šifone, cefirje, tiskanino v najnovejših vzorcih in bogati izbiri, dalje različne volnene in šivane odeje za postelje, svilene, volnene in bombažaste robce za na glavo i. t. d. Opozarjamo tudi na raznovrstne ostanke po zelo znižanih cenah.

A. & E. Skaberne

veletrgovina z manufakturnim blagom
Ljubljana, Mestni trg 10.